

Transportstyrelsens föreskrifter om hamnskydd;

TSFS 2022:21

beslutade den 29 april 2022.

Utkom från trycket
den 13 maj 2022

Transportstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 6 § förordningen (2006:1213) om hamnskydd.

SJÖFART

Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter gäller de hamnar som omfattas av lagen (2006:1209) om hamnskydd.

Bestämmelserna i 12–27 och 29 §§ gäller dock inte i följande fall:

1. Om Transportstyrelsen, genom godkännande av en hamnskyddsutredning enligt 6 § förordningen (2006:1213) om hamnskydd, fastställer att hamnens gränser sammanfaller med en hamnanläggnings gränser.

2. Om flera hamnanläggningar omfattas av en och samma skyddsutredning och skyddsplan enligt regel 16.9 i del A i bilaga II till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 725/2004 av den 31 mars 2004 om förbättrat sjöfartsskydd på fartyg och i hamnanläggningar.

Definitioner

2 § Termerna *erkänd skyddsorganisation*, *hamn*, *hamn innehavare*, *hamnskyddsorgan*, *hamnskyddsplan*, *hamnskyddsutredning* och *skyddsnivå* har i dessa föreskrifter samma innebörd som i lagen (2006:1209) om hamnskydd.

3 § Termen *hamnanläggning* avser sådana hamnanläggningar som omfattas av artikel 3.1–3.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 725/2004 av den 31 mars 2004 om förbättrat sjöfartsskydd på fartyg och i hamnanläggningar.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/65/EG av den 26 oktober 2005 om ökat hamnskydd, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1243.

Hamnskyddsutredning

4 § En hamnskyddsutredning som genomförs enligt 3 kap. 1 § lagen (2006:1209) om hamnskydd ska omfatta det som anges i bilaga 1.

5 § När en hamnskyddsutredning görs ska hamninnehavaren, inom ramen för tillämpliga sekretessbestämmelser, ta hänsyn till skyddsutredningar för hamnanläggningar inom hamnens område.

6 § Hamninnehavaren ska ansöka om att få hamnskyddsutredningen godkänd av Transportstyrelsen. Till ansökan ska två kopior av hamnskyddsutredningen bifogas i pappersformat.

7 § Om förhållandena i en hamn ändras så att den godkända hamnskyddsutredningen inte längre överensstämmer med förhållandena i hamnen, ska hamnskyddsutredningen ändras så att den överensstämmer med de nya förhållandena. Detsamma gäller om hamnskyddschefen frånträder sin anställning.

I övrigt ska hamnskyddsutredningen ändras vid behov.

Hamninnehavaren ska göra en översyn av hamnskyddsutredningen minst vart femte år.

Giltighet

8 § En godkänd hamnskyddsutredning är giltig i högst fem år. Om en ändrad hamnskyddsutredning blir godkänd, kommer den ändrade utredningen i normalfallet att behålla den ursprungliga hamnskyddsutredningens sista giltighetsdag.

9 § En godkänd hamnskyddsutredning är endast giltig om förhållandena i hamnen överensstämmer med vad som anges i hamnskyddsutredningen.

Återkallelse

10 § Ett godkännande av en hamnskyddsutredning får återkallas om

1. hamnskyddsutredningen inte längre stämmer överens med förhållandena i hamnen,
2. hamnskyddschefen frånträder sin anställning, eller
3. hamnskyddsutredningen måste ändras till följd av internationella, nationella eller hamnspecifika förhållanden.

Förnyelse

11 § Den som vill få ett godkännande av en hamnskyddsutredning förnyat, ska ansöka hos Transportstyrelsen om detta senast tre månader innan det tidigare godkännandet upphör att gälla.

Hamnskyddsplan

12 § Om det ska upprättas en hamnskyddsutredning för en hamn enligt 6 §, ska det också upprättas en hamnskyddsplan för hamnen. Det är hamnskyddsorganet som ska upprätta hamnskyddsplanen.

13 § I hamnskyddsplanen ska det anges vilka förfaranden som ska följas, vilka skyddsåtgärder som ska vidtas och vilka insatser som krävs vid var och en av de olika skyddsnivåer som avses i 2 kap. lagen (2006:1209) om hamnskydd. Särskild vikt ska läggas vid skyddsåtgärder som ska tillämpas på passagerare och fordon innan de embarkerar fartyg eller andra farkoster.

Hamnskyddsplanen ska utformas i enlighet med bilaga 2.

14 § När en hamnskyddsplan görs ska hamnskyddsorganet, i den mån det är möjligt med hänsyn till tillämpliga sekretessbestämmelser, beakta skyddsplaner för hamnanläggningar inom hamnens område.

15 § En hamnskyddsplan ska ändras om

1. planen inte längre stämmer överens med förhållandena i hamnen,
2. den utrustning som finns beskriven i planen förändras,
3. de åtgärder som specificeras för de olika skyddsnivåerna förändras,

eller

4. hamnskyddschefen frånträder sin anställning.

I övrigt ska hamnskyddsplanen ändras vid behov.

16 § Om hamnskyddsplanen ändras ska hamnskyddsorganet meddela Transportstyrelsen detta. Ändringarna börjar gälla efter att de har godkänts av Transportstyrelsen.

Ansökan om godkännande

17 § Hamnskyddsorganet ska ansöka hos Transportstyrelsen om att få en hamnskyddsplan eller en ändring av en hamnskyddsplan godkänd. Transportstyrelsen utför då en kontroll av hamnens hamnskydd och tillhörande utrustning. Det är Transportstyrelsen som beslutar vilken omfattning denna kontroll ska ha.

Till ansökan ska två kopior av hamnskyddsplanen bifogas i pappersformat.

18 § En godkänd hamnskyddsplan är giltig i högst fem år. Om en ändrad hamnskyddsplan blir godkänd, kommer den ändrade planen i normalfallet att behålla den ursprungliga hamnskyddsplanens sista giltighetsdag.

Godkännandet gäller endast för sådan verksamhet som bedrivs i enlighet med hamnskyddsplanen och endast om hamnen har en godkänd hamnskyddsutredning.

Förnyelse

19 § Ett hamnskyddsorgan som vill få ett godkännande av en hamnskyddsplan förnyat, ska ansöka hos Transportstyrelsen om detta senast tre månader innan det tidigare godkännandet upphör att gälla.

Återkallelse

20 § Transportstyrelsen kan återkalla ett godkännande av en hamnskyddsplan om

1. hamnskyddsplanen vid tillämpning inte ger ett tillräckligt hamnskydd,

2. förhållandena i hamnen inte motsvarar föreskrivna krav,
3. hamnskyddschefen eller, i förekommande fall, dennes ställföreträdare inte uppfyller föreskrivna krav eller på annat sätt visar sig vara olämplig för uppdraget,
4. hamnskyddsplanen inte längre stämmer överens med förhållandena i hamnen,
5. hamnskyddschefen eller, i förekommande fall, dennes ställföreträdare frånträder sin anställning, eller
6. hamnskyddsplanen måste ändras till följd av internationella, nationella eller hamnspecifika förhållanden.

Hamnskyddschef

21 § En hamnskyddschef och dennes ställföreträdare ska ha kunskap om

1. hamnförvaltning,
2. sjöfartsskydd,
3. tillämpliga lagar, förordningar och föreskrifter,
4. metoder för hamnskyddsutredning,
5. verksamhet och förhållanden på fartyg samt i hamnanläggningar och hamnar,
6. beredskap och insatser i nödsituationer samt katastrofplanering,
7. metoder för hamnskyddsutbildningar och hamnskyddsövningar,
8. hantering av känslig, skyddsrelaterad information,
9. aktuella säkerhetshot och hotbilder,
10. skyddsutrustning och skyddssystem samt deras begränsningar vid drift,
11. metoder för revision, inspektion, kontroll och övervakning,
12. metoder för undersökning av bagage och gods samt kontroll av identitet,
13. hamnskyddsövningar, och
14. utvärdering av hamnskyddsövningar.

22 § En hamnskyddschef och dennes ställföreträdare ska godkännas av Transportstyrelsen. Detta görs i samband med godkännandet av hamnskyddsutredningen och hamnskyddsplanen.

23 § Hamnskyddschefen ska samarbeta med skyddsorganisationen i den eller de hamnanläggningar som finns inom hamnens område.

24 § Hamnskyddschefen får vara densamma som skyddschefen i en eller flera hamnanläggningar som ligger inom hamnens område.

Hamnskyddsövningar

25 § Hamnskyddsövningar ska genomföras i hamnen minst en gång varje kalenderår, dock med högst 18 månaders mellanrum.

Hamnskyddsövningarna får

1. vara fullskaliga,
2. bestå av simuleringar eller seminarier, och
3. kombineras med andra övningar, såsom katastrofövningar eller andra övningar som anordnas i hamnen.

Minst var tredje hamnskyddsövning ska genomföras operativt i hamnen.

26 § Syftet med hamnskyddsövningarna ska vara att pröva och öva kommunikation, samordning, resurstillgänglighet och åtgärder.

I hamnskyddsövningar kan hamnskyddschefen och berörda myndigheter samt hamnanläggningars, rederiers och fartygs skyddschefer delta. Förfrågan om rederiers eller fartygs skyddschefers deltagande i gemensamma övningar ska göras med hänsyn till sjöfartsskyddet och arbetet ombord.

27 § Hamnskyddsorganet ska spara protokoll från hamnskyddsövningar i minst fem år och på begäran visa upp dem för Transportstyrelsen.

Informationssäkerhet

28 § Den som lämnar uppgifter om hamnskydd till Transportstyrelsen ska vidta lämpliga säkerhetsåtgärder för att skydda uppgifterna mot obehörigt röjande, ändring eller förlust.

Inspektioner

29 § Inspektioner av en hamns hamnskydd görs när Transportstyrelsen finner det motiverat.

Denna författning träder i kraft den 1 juni 2022.

På Transportstyrelsens vägnar

JONAS BJELFVENSTAM

Dan Sarenius
(Sjö- och luftfart)

Bilaga 1. Anvisningar för hamnskyddsutredningar

1. Hamnskyddsutredningen ligger till grund för hamnskyddsplanens utarbetande och genomförande. Hamnskyddsutredningen ska åtminstone omfatta:
 - 1.1 identifiering och utvärdering av de tillgångar och den infrastruktur som det är viktigt att skydda,
 - 1.2 identifiering av tänkbara hot mot tillgångar och infrastruktur och sannolikheten för att dessa hot uppstår, i syfte att fastställa och prioritera skyddsåtgärder,
 - 1.3 fastställande, urval och prioritering av motåtgärder och förfarandeförändringar samt en redogörelse för hur dessa kan minska sårbarheten, och
 - 1.4 identifiering av svaga punkter, inbegripet den mänskliga faktorn, i infrastruktur, strategier och förfaranden.

2. För att uppfylla det som anges under 1 är det nödvändigt att i utredningen göra åtminstone följande:
 - 2.1 Ange hamninnehavarens namn, adress, telefonnummer och övriga kontaktuppgifter.
 - 2.2 Ange hamnskyddschefens namn, adress, telefonnummer och övriga kontaktuppgifter.
 - 2.3 Ange uppgifter om hamnskyddschefens kvalifikationer.
 - 2.4 Ange uppgift om hamnskyddschefen är eller föreslås vara hamnskyddschef för en annan hamn.
 - 2.5 Identifiera alla områden av betydelse för hamnskyddet, bland annat genom att fastställa hamngränserna. Detta omfattar också hamnanläggningar som redan täcks av förordning (EG) nr 725/2004 och vars skyddsutredningar används som utgångspunkt.
 - 2.6 Identifiera riskfaktorer som härrör från samverkan mellan skyddsåtgärder för hamnanläggningen och andra hamnskyddsåtgärder.
 - 2.7 Identifiera vilken hamnpersonal som ska genomgå bakgrundskontroller och/eller säkerhetsprövning enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) på grund av att de arbetar i högriskområden.
 - 2.8 Vid behov dela upp hamnen i områden beroende på sannolikheten för att de kommer att bli föremål för säkerhetstillbud. Ett område ska inte bara bedömas efter sannolikheten för ett angrepp, utan också med hänsyn till hur lätt det är för att nå angränsande områden som kan bli mål för ett angrepp.
 - 2.9 Fastställa riskvariationer, t.ex. beroende på årstider.

- 2.10 Undersöka varje delområdes särart, såsom läge, tillgång, elförsörjning, kommunikationssystem, ägandeförhållanden, användare och andra faktorer av betydelse för hamnskyddet.
- 2.11 Utarbeta potentiella hotscenarier för hamnen. Hela hamnen eller särskilda delar av dess infrastruktur, gods, bagage, människor och transportutrustning i hamnen kan bli ett direkt mål för ett identifierat hot.
- 2.12 Fastställa de specifika följderna av ett hotscenario. Följderna kan påverka ett eller flera delområden. Både direkta och indirekta följder ska beaktas. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt risken för personskador.
- 2.13 Fastställa risken för säkerhetstillbudens följd effekter.
- 2.14 Fastställa varje delområdes sårbarhet.
- 2.15 Ta upp alla organisatoriska frågor av betydelse för hamnskyddet som helhet, bland annat vilka myndigheter som har ansvar för skyddsfrågor och vilka regler och förfaranden som gäller.
- 2.16 Identifiera det övergripande hamnskyddets svaga punkter på det organisatoriska, rättsliga och förfarandemässiga planet.
- 2.17 Fastställa åtgärder, förfaranden och insatser för att minska antalet svaga punkter av avgörande betydelse. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt nödvändiga kontroller eller begränsningar när det gäller tillgång till hela hamnen eller specifika delar av hamnen, inklusive identifiering av passagerare, anställda eller andra som arbetar i hamnen, besökare och fartygsbesättningar, övervakning av vissa områden eller verksamheter, samt gods- och bagagekontroll. Åtgärderna, förfarandena och insatserna ska motsvara den förmodade risken, som kan variera mellan olika hamnområden.
- 2.18 Fastställa hur åtgärder, förfaranden och insatser ska skärpas vid en höjning av skydds-nivån.
- 2.19 Fastställa särskilda krav för hanteringen av kända riskfaktorer, såsom "misstänkt" gods, bagage, drivmedel, proviant eller person, paket utan avsändare och kända faror (t.ex. bomber). Kraven ska bygga på en analys av vilka villkor som är önskvärda för undanröjande på plats eller undanröjande efter transport till ett säkert område.
- 2.20 Fastställa åtgärder, förfaranden och insatser för att begränsa och lindra följderna.
- 2.21 Undersöka hur uppgifterna kan fördelas så att åtgärderna, förfarandena och insatserna i fråga kan genomföras på ett lämpligt och korrekt sätt.
- 2.22 I förekommande fall särskilt beakta kopplingen till andra skyddsplaner (t.ex. skyddsplaner för hamnanläggningar) och andra befintliga skyddsåtgärder. Uppmärksamhet ska även ägnas åt kopplingen

till andra beredskapsplaner (t.ex. beredskapsplaner för oljeutsläpp, incidenter i hamnen, läkarinsatser, kärnolyckor, osv.).

- 2.23 Fastställa kommunikationsbehoven för åtgärdernas och förfarandenas genomförande.
- 2.24 Särskilt skydda säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter så att dessa inte läcker ut.
- 2.25 Fastställa vad de inblandade, och vid behov allmänheten, verkligen behöver veta.

Bilaga 2. Anvisningar för hamnskyddsplaner

1. I hamnskyddsplanen ska skyddsarrangemangen för hamnen fastställas. Den ska bygga på hamnskyddsutredningens resultat. Den ska i detalj beskriva olika åtgärder. Den ska innehålla en kontrollmekanism som vid behov gör det möjligt att vidta lämpliga korrigerande åtgärder.

Hamnskyddsplanen ska omfatta följande allmänna aspekter:

- 1.1 Fastställande av alla områden av betydelse för hamnskyddet. Beroende på hamnskyddsutredningens resultat kan åtgärder, förfaranden och insatser variera mellan olika delområden. Vissa delområden kan kräva strängare förebyggande åtgärder än andra. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt den samverkan mellan olika delområden som identifierats i hamnskyddsutredningen.
- 1.2 Säkerställande av samordning av skyddsåtgärder för områden med olika skyddsegenskaper.
- 1.3 Fastställande av olika åtgärder för olika delar av hamnen, olika skyddsnivåer och eventuella upplysningar om särskilda förhållanden när sådant behov finns.
- 1.4 Fastställande av en organisationsstruktur som underlättar förbättringen av hamnskyddet.

2. En hamnskyddsplan ska innehålla följande uppgifter:

- 2.1 Hamnens namn.
- 2.2 Hamnens gränser.
- 2.3 Hamnskyddsorganets namn, adress, telefonnummer och övriga kontaktuppgifter.
- 2.4 Hamnskyddschefens och, i förekommande fall, dennes ställföreträdarens namn, adress, telefonnummer och övriga kontaktuppgifter.
- 2.5 Tydlig angivelse av huruvida hamnskyddschefen är eller föreslås vara hamnskyddschef för en annan hamn.
- 2.6 En kontaktpunkt som alltid kan ta emot meddelande om ändring av skyddsnivån.

3. På grundval av de allmänna aspekterna i 1–1.4 ska det i hamnskyddsplanen, för var och en av de tre skyddsnivåerna, på de områden som förtecknas i 3.1–3.13, där så är tillämpligt, tydligt anges

- a. vilka förfaranden och arbetsplaner som ska följas,
- b. vilka skyddsåtgärder som ska vidtas, och
- c. vem som ansvarar för att utföra uppgifterna.

- 3.1 Villkor för tillträde. För vissa delområden ska dessa villkor endast gälla om skyddsnivåerna överskrider en lägsta tröskel. Alla krav och trösklar ska tas upp i hamnskyddsplanen. Särskild hänsyn ska tas till möjligheterna för besättningsbesök i land, personalbyten, liksom besökarens tillträde till fartyget, inbegripet besök av representanter för sjöfolkets social- och arbetsorganisationer.
- 3.2 Krav på bagage- och godsundersökning samt kontroll av identitet. Kraven kan också gälla för delområden, och kan i så fall gälla fullt ut eller bara delvis. Personer som beträder eller uppehåller sig i ett delområde måste eventuellt genomgå kontroll. Hamnskyddsplanen ska på lämpligt sätt återspegla resultaten från den hamnskyddsutredning som använts för att fastställa skyddskraven för varje delområde och varje skyddsnivå. Det ska tydligt anges i hamnskyddsplanen vem som ska utföra undersökning samt kontroll av identitet och hur denna person ska visa att han eller hon är behörig. Om det inom ramen för hamnskyddet utfärdas personliga identifikationskort ska det finnas klara förfaranden för kortens utfärdande, kontroll av kortens användning och kortens återlämnande. I detta sammanhang ska man ta hänsyn till vissa hamnanvändarkategoriernas särart och se till att personspecifika åtgärder kan vidtas för att begränsa tillträdeskontrollens negativa följder. När det gäller personkategorier ska man åtminstone skilja mellan sjöfolk, tjänstemän, personer som regelbundet arbetar i hamnen eller regelbundet besöker den, bofasta i hamnen och personer som bara tillfälligt arbetar i hamnen eller tillfälligt besöker den.
- 3.3 Samverkan med Tullverket, Polismyndigheten och Kustbevakningen i frågor om gods-, bagage- och passagerarkontroll.
- 3.4 Förfaranden och åtgärder dels för hantering av misstänkt gods, bagage, drivmedel, proviant eller person, inklusive fastställande av ett säkert område, dels för andra riskfaktorer och brott mot säkerheten i hamnen.
- 3.5 Övervakningsbehov för delområden eller verksamheter i delområden. Både själva behovet och förekomsten av tekniska lösningar ska härledas ur hamnskyddsutredningen.
- 3.6 Skyltar. Områden där särskilda krav för tillträde och/eller kontroll gäller måste vara ordentligt skyltade eller utmärkta. Kontrollkrav och villkor för tillträde ska ta vederbörlig hänsyn till gällande lagstiftning och praxis.
- 3.7 Kommunikation och bedömning av skyddet. All relevant skyddsinformation ska vederbörligen förmedlas i enlighet med planens normer för bedömningen av skyddet. På grund av att vissa upplysningar är känsliga får de bara meddelas dem som behöver vara informerade; vid behov ska det dock också finnas förfaranden för kommunikation till allmänheten. Normerna för säkerhetsprövningen ska ingå i planen och syfta till att skydda säkerhets känslig information mot otillåtet röjande.

- 3.8 Rapportering av säkerhetstillbud. För att sörja för god beredskap ska det i hamnskyddsplanen klart anges att samtliga säkerhetstillbud ska rapporteras till hamnskyddschefen och/eller hamnskyddsorganet.
- 3.9 Integration av planen i andra förebyggande planer eller verksamheter. Planen ska särskilt behandla integrationen av planen i annan förebyggande verksamhet eller andra kontrollåtgärder i hamnen.
- 3.10 Integration av planen i andra beredskapsplaner och/eller införlivande av specifika beredskapsrelaterade åtgärder, förfaranden och insatser. I planen ska det i detalj redogöras för samverkan och samordning med andra beredskaps- och katastrofplaner. I förekommande fall ska konflikter lösas och brister avhjälpas.
- 3.11 Krav på utbildning och hamnskyddsövningar. Bestämmelser om hamnskyddsövningar finns i 25–27 §§.
- 3.12 Uppläggning av hamnskyddet i verksamhet och arbetsrutiner. Hamnskyddsplanen ska innehålla detaljerade uppgifter om hur hamnskyddet ska läggas upp, hur uppgifterna ska fördelas och vilka rutiner som ska följas i arbetet. Vid behov ska det i planen också redogöras för samordningen med hamnanläggningars och fartygs skyddschefer. I förekommande fall ska planen innehålla en beskrivning av hamnskyddskommitténs uppgifter.
- 3.13 Förfaranden för anpassning och uppdatering av hamnskyddsplanen.